

Lagrådsremiss Inhibition av verkställigheten – en ny ordning för vissa utlänningar vid tillfälliga verkställighetshinder

Migrationsminister Johan Forssell (M), Ludvig Aspling (SD), Ingemar Kihlström (KD), Patrik Karlson (L)

Den nuvarande ordningen vid tillfälliga hinder mot utvisning

- En person som har fått ett utvisningsbeslut, men som på grund av tillfälliga hinder inte kan utvisas, beviljas i dag ofta ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.
- Personen kan i många fall fortsätta bo och arbeta i Sverige, röra sig fritt inom EU, och få tillgång till det svenska välfärdssystemet.
- Den S-ledda regeringen valde att inte genomföra några justeringar av reglerna, trots återkommande synpunkter från både Migrationsverket och Säkerhetspolisen.

Följderna av den nuvarande ordningen

- Personer med utvisningsbeslut som har utgjort ett säkerhetshot, eller som har dömts för allvarliga brott, har kunnat fortsätta leva som vanligt i Sverige.
- Bland konkreta fall finns personer som dömts för våldtäkt, mord, eller som har misstänkts för brott mot mänskligheten.

En ny ordning: inhibition av verkställigheten

- Den nya huvudregeln vid tillfälliga hinder är att utvisningen skjuts upp (inhiberas), i stället för att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas.
- Detta ska gälla om utlänningen
 - förekommer i ett säkerhetsärende enligt utlänningslagen,
 - är utesluten från att anses som flykting eller alternativt skyddsbehövande,
 - har vägrats flyktingstatusförklaring,
 - har utvisats på grund av brott,
 - utgör ett hot mot allmän ordning eller säkerhet, eller
 - det i övrigt finns särskilda omständigheter hänförliga till utlänningens levnadssätt som motiverar att utvisningen skjuts upp.
- Endast i undantagsfall får ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas.

Anmälningsskyldighet och områdesbegränsning

- En utlänning som får sin utvisning uppskjuten
 - ska få åläggas skyldighet att regelbundet anmäla sig hos Migrationsverket eller Polismyndigheten (*anmälningsskyldighet*), och
 - samtidigt förbjudas att lämna ett vistelseområde om minst en kommun (*områdesbegränsning*), samt
 - kan vid brott mot anmälningsskyldighet eller områdesbegränsning dömas till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter.

Boende och bistånd m.m.

- En utlänning som får sin utvisning uppskjuten
 - ska inte ha rätt att arbeta i Sverige,
 - ska tilldelas en boendeplats på ett av Migrationsverkets boenden och ska som huvudregel bo enbart där för att ha rätt till ekonomiskt bistånd från Migrationsverket, och
 - ska inte ha rätt till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen.

Boende och bistånd m.m. (forts.)

- En utlänning som får sin utvisning uppskjuten
 - ska inte ha rätt till bosättningsbaserade förmåner genom socialförsäkringen, såsom barnbidrag eller bostadsbidrag, eller insatser enligt LSS, och
 - ska ha begränsad tillgång till hälso- och sjukvård, tandvård samt utbildning.

Sammanfattning

- Den nya ordningens huvudregel är att utvisningen vid tillfälliga hinder skjuts upp, i stället för att ett tillfälligt uppehållstillstånd beviljas.
- En utlänning som får sin utvisning uppskjuten
 - får åläggas anmälningsskyldighet och områdesbegränsning,
 - ska inte ha rätt att arbeta i Sverige,
 - ska tilldelas en boendeplats på ett av Migrationsverkets boenden, och
 - ska ha begränsad rätt till välfärdsförmåner.
- Lagändringarna planeras träda i kraft den 1 maj 2026 och kommer beröra uppskattningsvis omkring 200 individer per år.